

“Właściwy czas” na złożenie wniosku o ogłoszenie upadłości, czyli jaki? Opinia prywatna w postępowaniu z art. 299 KSH

Złożenie wniosku o ogłoszenie upadłości w „czasie właściwym” pozwala uwolnić się członkom zarządu sp. z o.o. od subsydiarnej odpowiedzialności za jej zobowiązania. W praktyce ustalenie „właściwego czasu” budzi wiele wątpliwości i często staje się przedmiotem procesowych polemik, a Sąd – w celu rozwiania tych wątpliwości – powołuje

biegłego posiadającego wiadomości specjalne z zakresu badania niewypłacalności.

W V 2018 r. biegły prywatny Marcin Kubiczek sporządził opinię ekspercką w postępowaniu z art. 299 KSH, ustosunkowując się do metodyki przyjętej przez biegłego sądowego opiniującego w sprawie, a także zakreślając czynności, które należałoby dokonać, aby ustalić, w którym momencie upływał „właściwy czas” na złożenie wniosku o ogłoszenie upadłości. W konkluzjach opinii prywatnej podkreślono m.in., iż **biegły sądowy błędnie przyjął, że oddalenie wniosku o ogłoszenie upadłości na podstawie art. 13 ust. 2 PrUpad świadczy samo w sobie o niedochowaniu ustawowego terminu na złożenie wniosku o ogłoszenie upadłości**, o którym w art. 21 PrUpad, a także niedochowaniu czasu właściwego, o którym w art. 299 KSH. Pogląd ten stoi w sprzeczności z praktyką prowadzenia postępowań upadłościowych oraz dominującą wykładnią pojęcia „czasu właściwego”, o którym w art. 299 KSH.

W ocenie biegłego prywatnego Marcina Kubiczka wykładnia „czasu właściwego” na złożenie wniosku o ogłoszenie upadłości, o którym w art. 299 KSH, nie powinna abstrahować od właściwych norm prawa upadłościowego. W doktrynie i orzecznictwie daje się co prawda zauważyć niekiedy inklinacje do formułowania autonomicznej i tylko częściowo zależnej od prawa upadłościowego definicji „czasu właściwego” na gruncie Kodeksu Spółek Prawa Handlowego, niemniej jednak dominująca wykładnia akcentuje i uwypukla zależność definicji „czasu właściwego” od przesłanek niewypłacalności wskazanych w art. 11 PrUpad oraz terminu na złożenie wniosku o upadłość określonego

w art. 21 PrUpad.

Chociaż należy zdawać sobie sprawę z istnienia odmiennej (mniejszościowej) linii interpretacyjnej, która usiłuje kształtować *de facto* alternatywny wobec prawa upadłościowego termin na złożenie wniosku o upadłość (np. wtedy gdy możliwe jest jeszcze ogłoszenie upadłości dłużnika ze względu na posiadanie przez dłużnika majątku umożliwiającego pokrycie kosztów postępowania upadłościowego), to jednak **bronąć należy tezy, że spójność systemu prawa oraz szereg przesłanek natury celowościowej wskazują na konieczność ujednoczenia sensu pojęcia „terminu”, o którym w art. 21 PrUpad oraz „czasu właściwego”, o którym w art. 299 KSH.**

W praktyce często zdarza się w toku polemik procesowych w postępowaniach z art. 299 KSH, że strony prezentują przeciwną sobie argumentację w obszarze metodyki ustalania „czasu właściwego”. Prywatna opinia ekspercka biegłego z zakresu badania niewypłacalności okazuje się być w tej sytuacji optymalnym rozwiązaniem. Biegły Marcin Kubiczek uczestniczył w dziesiątkach postępowań z art. 299 KSH, sporządzając opinie prywatne oraz sądowe. Zdecydowana większość z nich nie była skutecznie zakwestionowana, utrzymując się również w toku kontroli międzyinstancyjnej.

Bartosz Sokół

Partner Kancelarii MARCIN KUBICZEK, prawnik, specjalista do spraw restrukturyzacji i upadłości

